

Tehetségkutatás

online kérdőíves megkérdezés (cawi) a magyar 16–19 éves lakosság körében (n=160)

kutatói riport

2020. október

a kutatás célja és módszere

A kutatás célja kvantitatív módszerekkel vizsgálni a 16–19 éves magyar lakosság, illetve a 18–59 éves magyar lakosság véleményét a tehetség témakörében előre elkészített kérdőív alapján. A kutatás során kétharmad arányban egy 2015-ben már lekérdezett kérdőívet kérdeztünk le a hivatkozott mintákon abból a célból, hogy lássuk a vizsgált témakörök mentén az elmozdulásokat, továbbá új kérdésekkel is bővítettük a kérdéssort. Két, egymástól független online kérdőíves megkérdezést végeztünk az alábbiak alapján:

- A **18–59 éves magyar lakosság** véleményét egy 1000 fős online megkérdezéssel ismertük meg. A megkérdezett minta reprezentálja a magyar lakosságot kor, nem, lakóhely településtípusa, lakóhely régiója és iskolai végzettség foka változók mentén.
- A **16–19 évesek** véleményét egy 160 fős online megkérdezéssel ismertük meg.

Jelen kutatási riportban **a 160 fős online megkérdezés (16–19 évesek) eredményeit** foglaljuk össze.

Az eredmények közzétevése során az alacsony mintaelemszám miatt csupán gyakorisági elemzéseket végzünk és főként főben adjuk meg az eredményeket. Százalékos arányokat ott mutatunk, ahol az egyes válaszlehetőségek szintjén is megfelelő erre az elemszám.

online megkérdezés (n=1000) a 18–59 éves magyar lakosság körében (reprezentatív minta)

online megkérdezés (n=160) a 16–19 évesek körében

a megkérdezetti kör főbb demográfiai jellemzői

Az alábbi táblázatban foglaljuk össze, hogy a megkérdezés résztvevői milyen demográfiai ismérvek mentén írhatóak le. A hivatkozott ismérvek: nem, kor, lakóhely településtípusa, lakóhely régiója, háztartás jövedelmi helyzetének szubjektív megítélése.

Az alacsony mintaelemszám (160 fő) nem teszi lehetővé, hogy demográfiai háttérelemzést végezzünk, így az eredmények közlésekor kizárólag a teljes minta válaszait mutatjuk be összesítve.

	fő	% (n=160)	fő	% (n=160)									
nem	férfi	51	31,9%	Észak-Magyarország	16	10,0%							
	nő	109	68,1%	Észak-Alföld	28	17,5%							
kor	16 éves	22	13,8%	Dél-Alföld	24	15,0%							
	17 éves	41	25,6%	Közép-Magyarország	39	24,4%							
	18 éves	44	27,5%	Közép-Dunántúl	15	9,4%							
	19 éves	53	33,1%	Nyugat-Dunántúl	14	8,8%							
				Dél-Dunántúl	24	15,0%							
település-típus	főváros	14	8,8%	jelentősen átlag alatti	4	2,5%							
	megyei j. v., megyeszékhely	21	13,1%	átlag alatti	18	11,3%							
	egyéb város	61	38,1%	átlagos	102	63,8%							
	falu, község	64	40,0%	átlag feletti	21	13,1%							
				jelentősen átlag feletti	2	1,3%							
			nem tudom / nem válaszolok	13	8,1%								
n=			160	100,0%									
			<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>fő</th> <th>% (n=160)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>n=</td> <td>160</td> <td>100,0%</td> </tr> </tbody> </table>				fő	% (n=160)	n=	160	100,0%		
	fő	% (n=160)											
n=	160	100,0%											

a tehetséghez való viszony

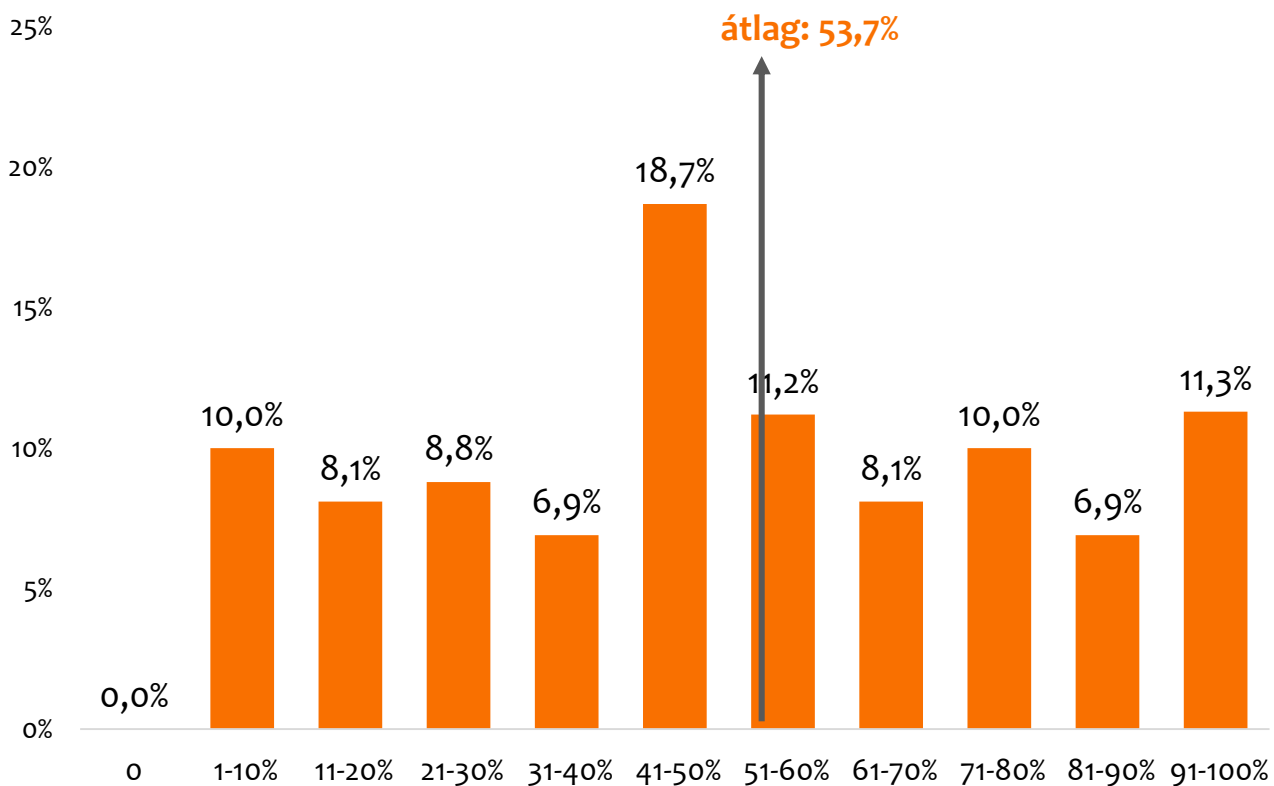

a tehetség megjelenése a magyar társadalomban

„Szerinted a magyar társadalom hány százaléka tehetséges?”

n=160; a teljes minta

A fiatalokat arról kérdeztük, hogy szerintük a magyar társadalom hány százaléka számít tehetségesnek. Átlagosan 53,7%-ot mondtak, legmagasabb arányban azok voltak, akik 41-től 50%-ig terjedő intervallumból mondtak arányokat.

tehetséges gyerekre jellemző tulajdonságok

„Most néhány állítást olvashatsz, kérlek, jelöld azokat a jellemzőket, amelyek szerinted egy tehetséges gyerekre lehetnek jellemzőek!”

n=160; a teljes minta

0 50 100 150 (fő)

A megkérdezett fiatalok szerint a felsorolt tulajdonságok közül az alábbiak jellemzik leginkább a tehetséges gyereket: kreatív, kitartó, szorgalmas.

Legkevésbé jellemző tulajdonságok: kocka, stréber, magányos, népszerű.

3 fő volt, aki azt jelezte, hogy szerinte egyik sem igaz a tehetséges gyerekre a felsorolt tulajdonságok közül.

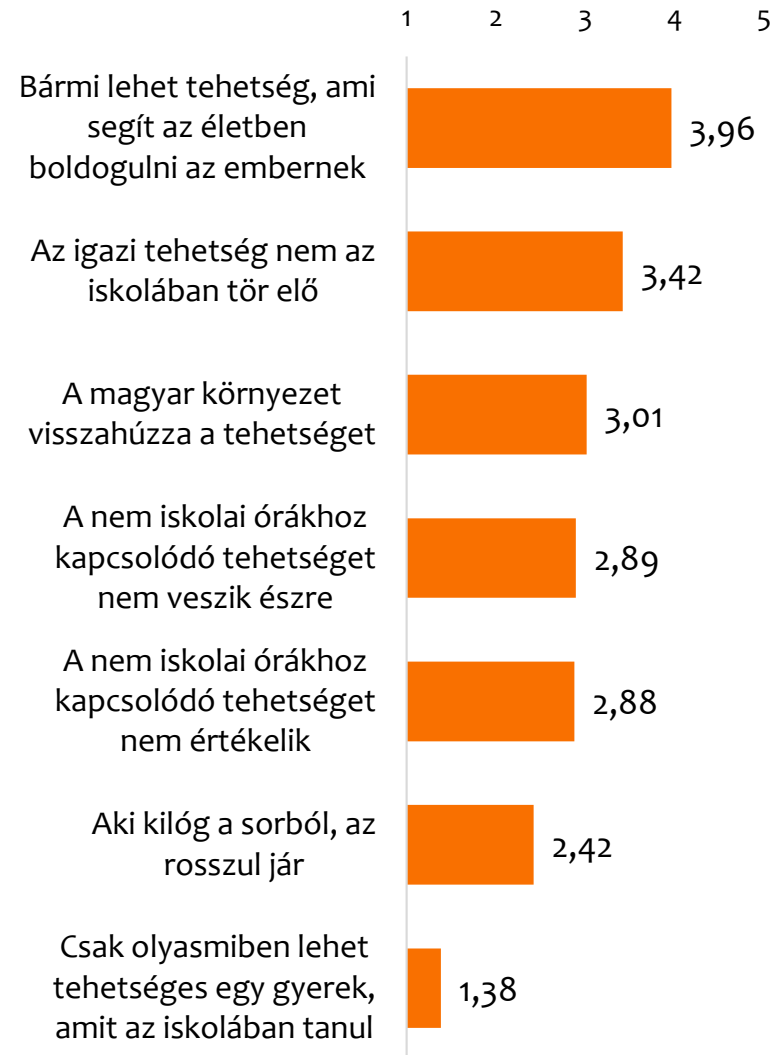
tehetséges gyerekekkel kapcsolatos attitűdök

„A következőkben a tehetséges gyerekekre vonatkozó állításokat olvashatsz. Kérlek, mondd meg mindegyikről, hogy mennyire értesz egyet vagy nem értesz egyet vele!”
n=160; a teljes minta

Néhány attitűdállítást értékeltünk a válaszadókkal, amelyek a tehetséggel, a tehetséges gyerekekkel kapcsolatosak.

Leginkább azzal értettek egyet, hogy bármi lehet tehetség, ami segít az életben boldogulni.

Legkevésbé azzal értettek egyet a fiatal válaszadók, hogy csak olyasmiben lehet egy gyerek tehetséges, amit az iskolában tanul.

a tehetség felismerése, illetve
elkallódása

a tehetséges gyerekek felismerése

n=160; a teljes minta

A megkérdezett fiatalok 77,5%-a szerint a szülő mondja meg egy gyerekről, hogy az tehetséges, 75%-a szerint az osztályfőnök/szaktanár/óvónő, 68,8% szerint az edző/külön tanár.

Amikor sorrendbe kellett rakniuk a megkérdezetteknek ezeket a szereplőket (jobb oldali ábra), az első két helyen ugyanez a sorrend született (az ábrán a sorrendek átlaga látható, vagyis minél alacsonyabb a szám, annál előrébb van a rangsorban).

„Szerinted ki mondja meg egy gyerekről, hogy tehetséges-e valamiben?”

„Kérem, rangsorold az imént jelölt személyeket aszerint, hogy inkább kinek a feladata megmondani egy gyerekről, hogy tehetséges-e!”

a tehetség elkallódásának oka

„Szerinted milyen okból kallódik el tehetség Magyarországon?”

A fiatal megkérdezettek közül legtöbben anyagi okokra vezetik vissza, ha elkallódik tehetség. 105 fő szerint az önbizalomhiány az ok.

Legkevésbé a nem elfogadott tehetséget és azt emelték ki, hogy nem tudják a körülötte lévők, hogy mit kell csinálni.

Egyéb említést 5 fő tett. 13 fő jelezte, hogy szerintük nem kallódnak el a tehetségek Magyarországon.

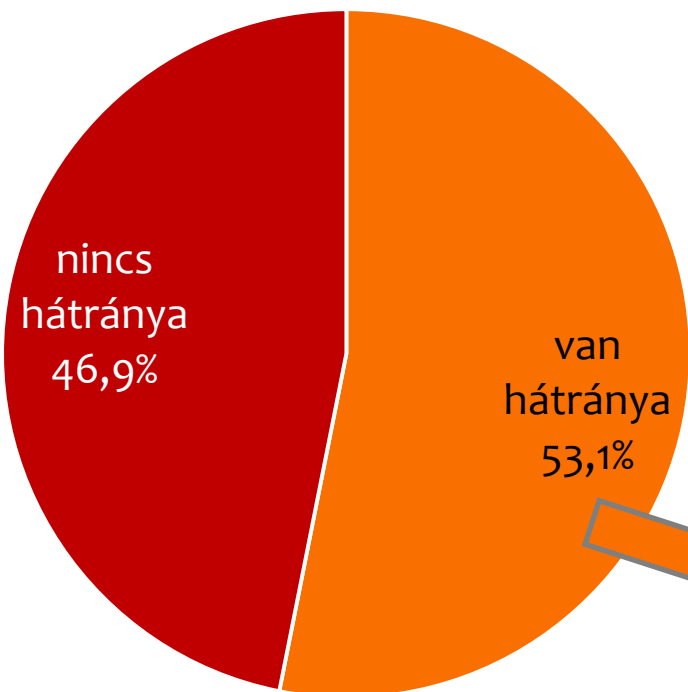
n=160; a teljes minta

hátrányok a tehetséggel kapcsolatban

„Van hátránya annak, ha valaki tehetséges?”

n=160; a teljes minta

A megkérdezett fiatalok 53%-a szerint van hátránya annak, ha valaki tehetséges. Legtöbben közülük hátrányként azt nevezték meg, hogy kiközösíthetik, bánthatják a többiek. Ezen felül említésre került még, hogy hátránya származhat abból, ha a tehetsége miatt valaki népszerű lesz, illetve túl nagy lesz rajta a nyomás.

„Kérlek, nevezd meg, milyen hátránya van annak, ha valaki tehetséges!” (n=85)

hátrányok említése	említések száma (fő)
kiközösíthetik, bánthatják a többiek	55
ha híres, népszerű lesz	6
túl nagy lesz rajta a nyomás	6
kihasználják	3
elbízza magát, nagyképű lesz	2
nem tudja/nem válaszol	2
ha nem szereti csinálni, és ráerőltetik	1

a tehetség gondozása

a tehetséges gyerekek fejlődésének előmozdítása

„Kinek a feladata, hogy előmozdítsa a tehetséges gyerekek fejlődését?”

n=160; a teljes minta

A legtöbb fiatal arról számolt be, hogy a szülőnek/családnak kell előmozdítania a tehetséges gyerek fejlődését (141 fő). 111 fő jelezte, hogy szerinte ez az iskolai tanár/óvónő feladata.

Legkevesebben azt mondták, hogy a cégek, a helyi önkormányzat és az Európai Unió feladata a gyerek fejlődésének előmozdítása.

tehetséges gyerekekkel való foglalkozás módja

„Szerinted hogyan kell foglalkozni a tehetséges gyerekekkel? Melyiket tartod a megfelelőnek az alábbiak közül?”

n=160; a teljes minta

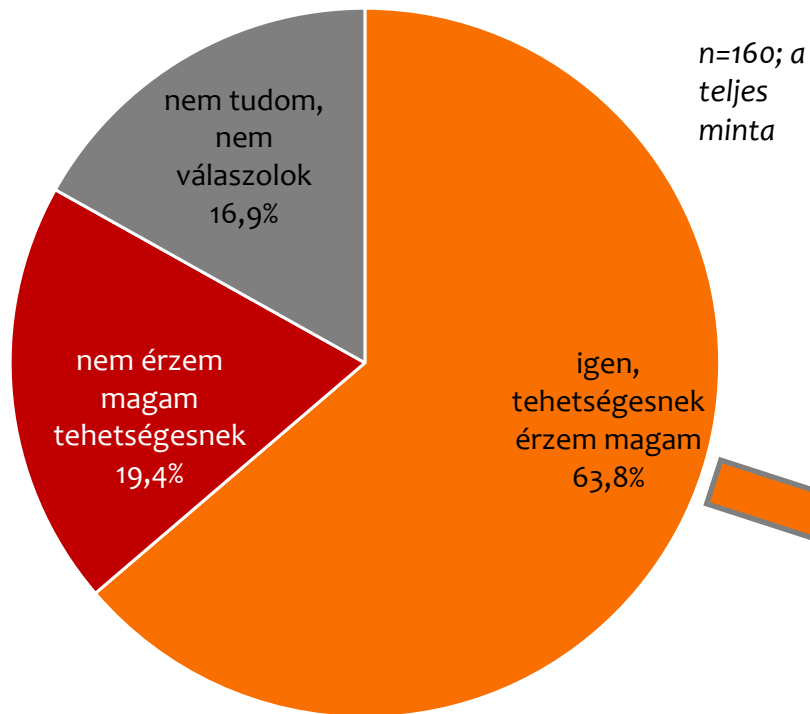

A megkérdezett 16–19 éves fiatalok szerint a tehetséges gyerekeknek versenyeken kell indulnia, 110 fő gondolta így a 160 válaszadóból. 91 fő jelezte, hogy iskolán kívüli képzésen, különórán kell részt vennie.

Legkevesebben a társadalmi segítőmunkába való bevonódást (37 fő) és az iskolában egyénre szabott tantervet (52 fő) említették.

saját tehetség szubjektív megítélése

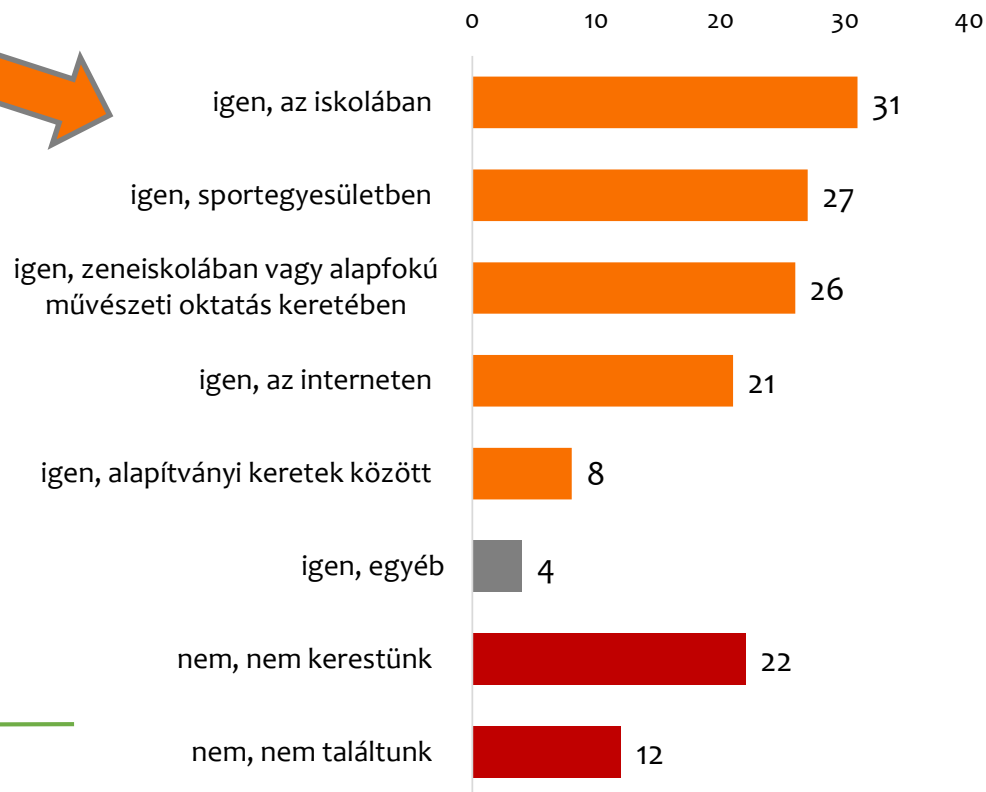
„Te tehetségesnek érzed-e magad bármiben?”

63,8% jelezte a 16–19 éves válaszadók közül, hogy tehetségesnek tartja magát. 19,4% nem gondolja ezt magáról, 16,9% pedig nem tudta vagy nem akart válaszolni.

Aki tehetségesnek érzi magát (102 fő), azok körében megkérdeztük, hogy talált-e segítséget, lehetőséget ennek a jó képességnek a fejlesztéséhez. 31 fő jelezte, hogy az iskolában talált, 27 fő sportegyesületben, 26 fő pedig zeneiskolában, művészeti iskolában. 22 fő nem is keresett, 12 fő pedig nem talált segítséget, lehetőséget.

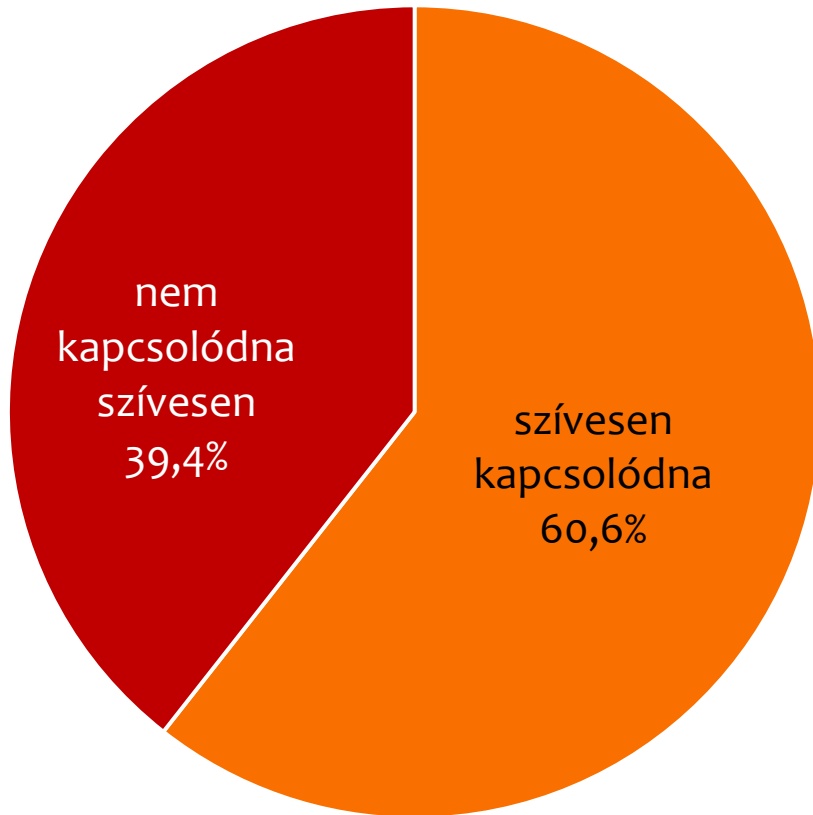
„Találtak-e segítséget, lehetőséget ennek a jó képességnek a fejlesztéséhez?” (n=102)

tehetséggondozó programba való bekapcsolódás szándéka

„Szívesen kapcsolódnál-e Te magad egy tehetséggondozó programhoz?”

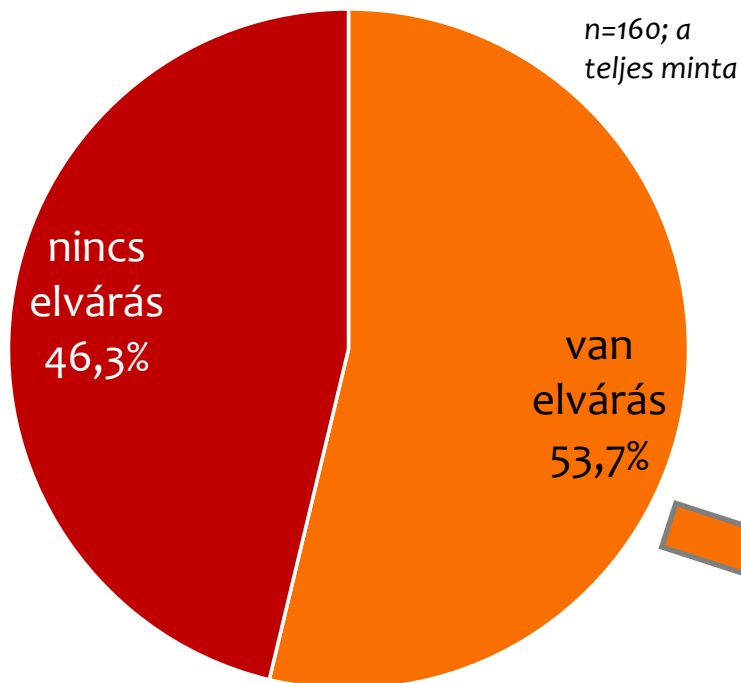
n=160;a teljes minta

A megkérdezett 16–19 évesek 60,6%-a jelezte, hogy szívesen kapcsolódná tehetséggondozó programhoz, míg 39,4% volt azok aránya, akik azt mondták, hogy nem szeretnének ilyen programhoz kapcsolódni.

elvárások tehetséges gyerekekkel szemben

„Szerinted kell-e a tehetséges gyerekeknek valamit tennie az osztályában, szűkebb környezetében, van-e valamilyen elvárás felé?”

Megkérdeztük, hogy a fiatalok szerint kell-e a tehetséges gyerekeknek valamit tennie az osztályában, szűkebb környezetében, van-e valamilyen elvárás felé. 53,7% szerint van elvárás, leginkább az alábbiak mentén:

- segítség a gyengébbeknek a tanulásban,
- átadni a tudást saját gyerekeinek,
- támogatni testvéreit/szüleit.

„Mi az elvárás egy tehetséges gyerek felé az osztályában, szűkebb környezetében?” (n=86)

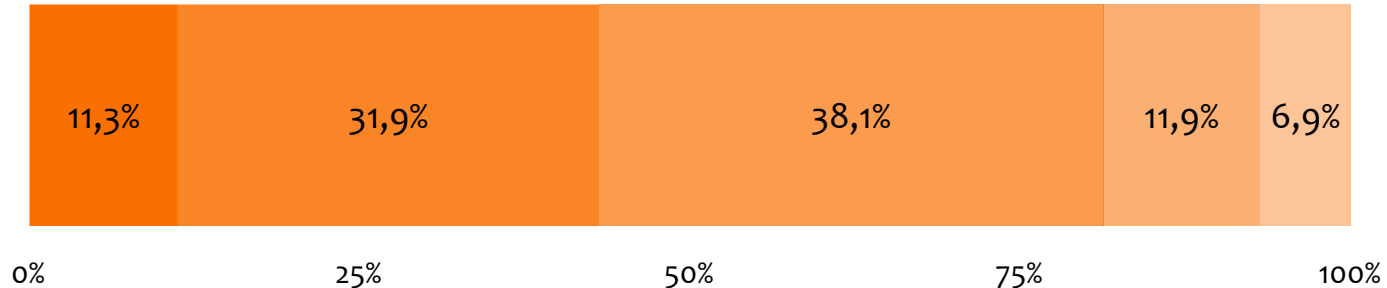

változások érzékelése a tehetséges gyerekek gondozásának lehetőségében

„Hogy látod, a környezetekben hogyan változott a tehetséges gyerekek gondozásának lehetősége az elmúlt években?”

n=160; a teljes minta

A teljes megkérdezetti kör 43,2 %-a érzékeli úgy, hogy több lett a lehetőség a tehetséges gyerekek gondozása kapcsán. 38,1% úgy érzékeli, hogy ez lényegében nem változott, míg 18,8% nyilatkozott úgy, hogy inkább kevesebb lehetőséget érzékelnek.

■ jelentősen több lett a lehetőség ■ több lett a lehetőség ■ nem változott ■ kevesebb a lehetőség ■ jelentősen kevesebb a lehetőség

a Tehetségpontok, a MATEHETSZ, a
Nemzeti Tehetség Program és a
Csibésztúra.hu ismertsége

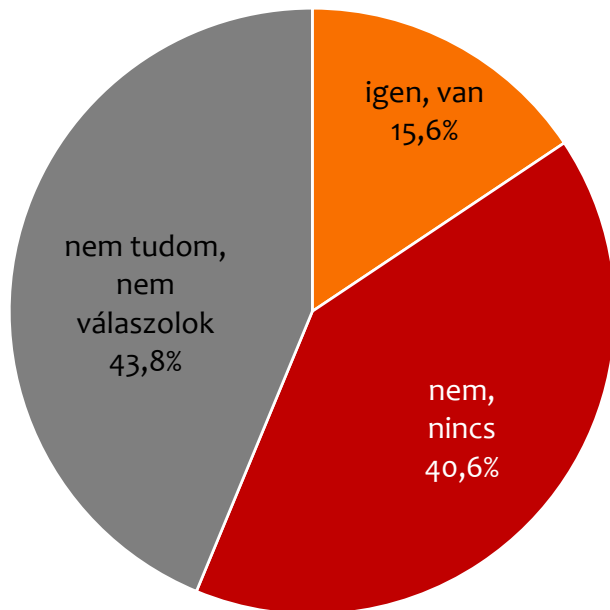

Tehetségpont, Nemzeti Tehetség Program és MATEHETSZ ismerete

A fiatalok körében arról is érdeklődtünk, hogy ismerik-e a Tehetségpontot, a Nemzeti Tehetség Programot, valamint a MATEHETSZ szervezetét.

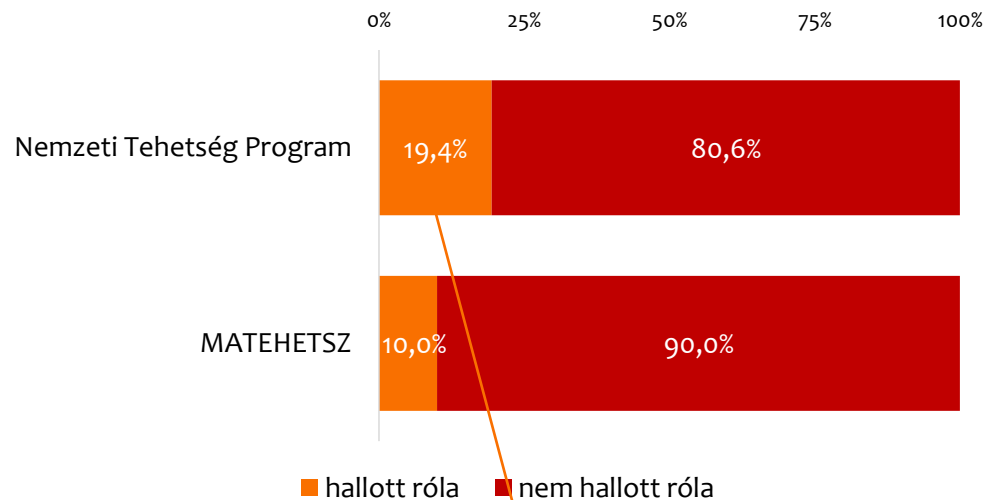
n=160; a teljes minta

„Van-e a közeledben Tehetségpont?”

15,6% számolt be arról, hogy van a közelében Tehetségpont, 19,4% ismeri a Nemzeti Tehetség Programot, 10% pedig a MATEHETSZ ismertségéről számolt be.

„Hallottál már a Nemzeti Tehetség Programról?”
„Hallottál már a MATEHETSZ-ről (Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségéről)?”

■ hallott róla ■ nem hallott róla

A Nemzeti Tehetség Programot ismerők körében (31 fő) megkérdeztük, hogy részt vesznek-e abban. A 31 főből 6 fő jelezte, hogy részt vesz a Nemzeti Tehetség Programban, 25 fő nem vesz részt benne.

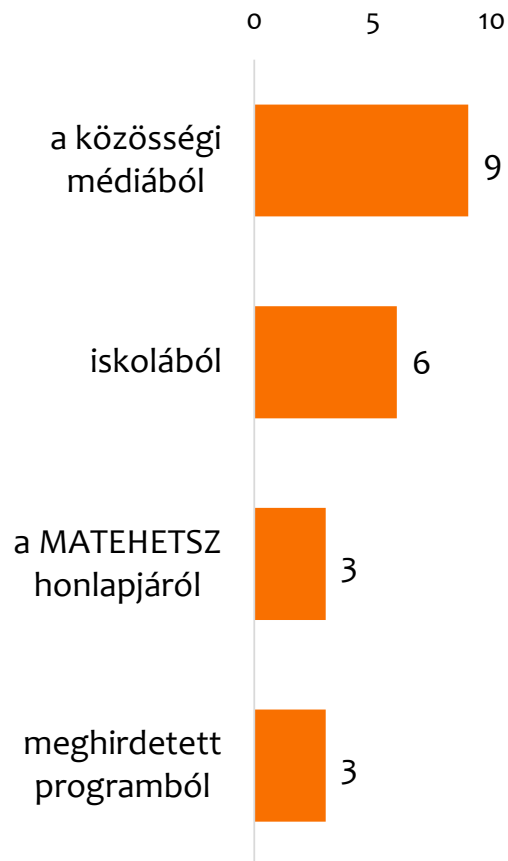
MATEHETSZ ismertségének forrása, tehetségtámogató programjai

n=16; aki ismeri a MATEHETSZ-et

Aki ismeri a MATEHETSZ-et, azok közül legtöbben arról számoltak be, hogy a közösségi médiából (9 fő) vagy az iskolából (6 fő) ismerik.

Egy fő jelezte, hogy részt vesz MATEHETSZ tehetségtámogató programban, de nem tudta azt megnevezni.

„Honnan ismered a MATEHETSZ-t?”

„Részt vesz-e a MATEHETSZ valamelyik tehetségtámogató programjában?”

a MATEHETSZ tehetség támogató programjainak ismertsége

„A MATEHETSZ mely tehetség támogató programjait ismered?”

n=16; aki hallott már a MATEHETSZ-ről

A MATEHETSZ-et ismerőket (16 fő) megkérdeztük arról, hogy a MATEHETSZ milyen tehetség támogató programjait ismerik.

Legtöbbsen (5-5 fő) a Tutor Programot és az ösztöndíjakat jelölték meg, 4 fő a mentor programokat, 3 fő a Tehetségpontok hálózatát ismeri.

7 fő egyik vizsgált programot sem ismeri.

A MATEHETSZ Tutor Programjának ismertségét külön kérdésben is vizsgáltuk: az alábbi kérdést tettük fel azoknak, akik hallottak már a MATEHETSZ-ről (n=16): „Hallottál már a MATEHETSZ Tutor Programjáról, az egész országot lefedő, személyes tehetség támogató rendszeréről?”.

7 fő jelezte, hogy ismeri, 9 fő pedig azt jelezte, hogy nem ismeri.

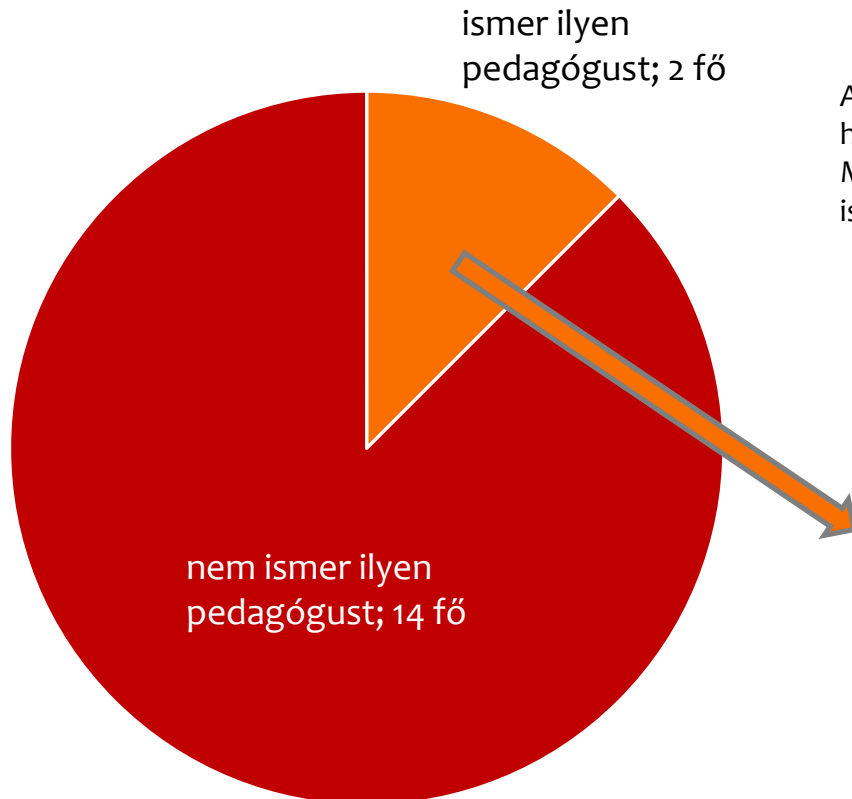
Attól a 9 főtől, aki valamelyik programot ismeri, megkérdeztük, hogy **honnan értesült ezekről a programokról**, a válaszokat az alábbiakban közöljük sorrendben:

- közösségi médiából hallott róla – 4 fő,
- iskolából hallott róla – 3 fő,
- meghirdetett programból hallott róla – 3 fő,
- a MATEHETSZ honlapjáról tud róla – 1 fő.

MATEHETSZ programban részt vevő pedagógus ismertsége

„Ismeresz olyan pedagógust/szakembert, aki részt vesz a MATEHETSZ tehetséggondozó programjaiban?”

n=16; aki hallott már a MATEHETSZ-ről

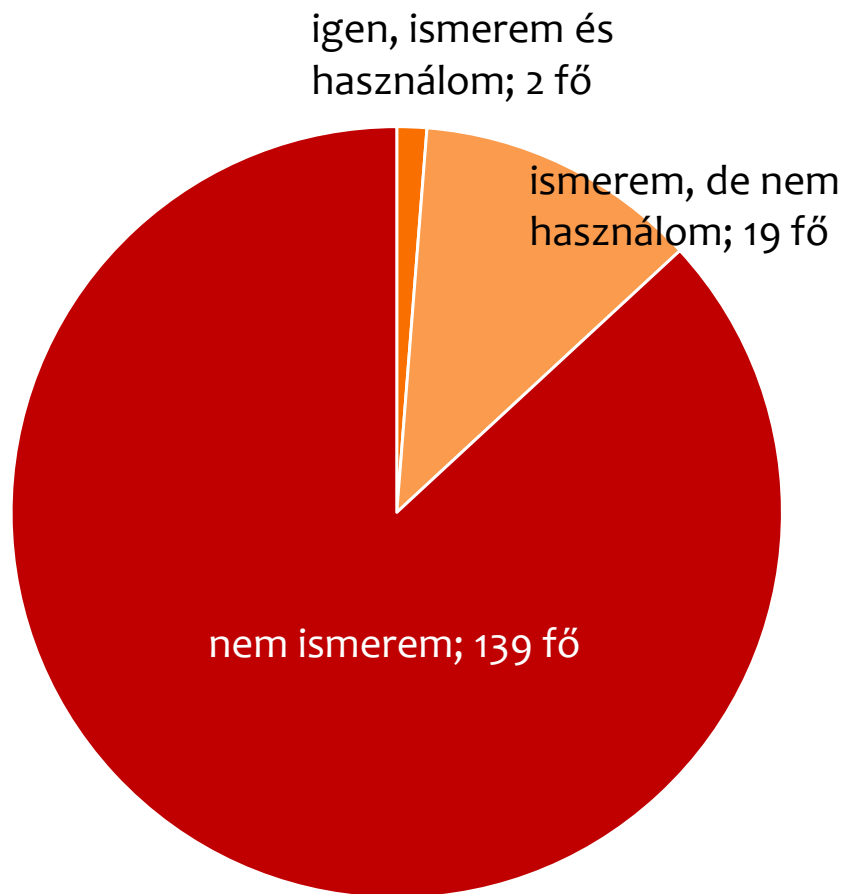
A MATEHETSZ-et ismerők körében (16 fő) arról érdeklődtünk, hogy ismernek-e olyan pedagógust, aki részt vesz bármely MATEHETSZ tehetségtámogató programban. 2 fő jelezte, hogy ismer ilyen pedagógust.

Akik ismernek MATEHETSZ tehetségtámogató programban részt vevő pedagógust (2 fő), közülük 1-1 fő arról számolt be, hogy a pedagógus a Tutor Programban, illetve a MATEHETSZ csoportos tehetségsegítő programokban vesznek részt.

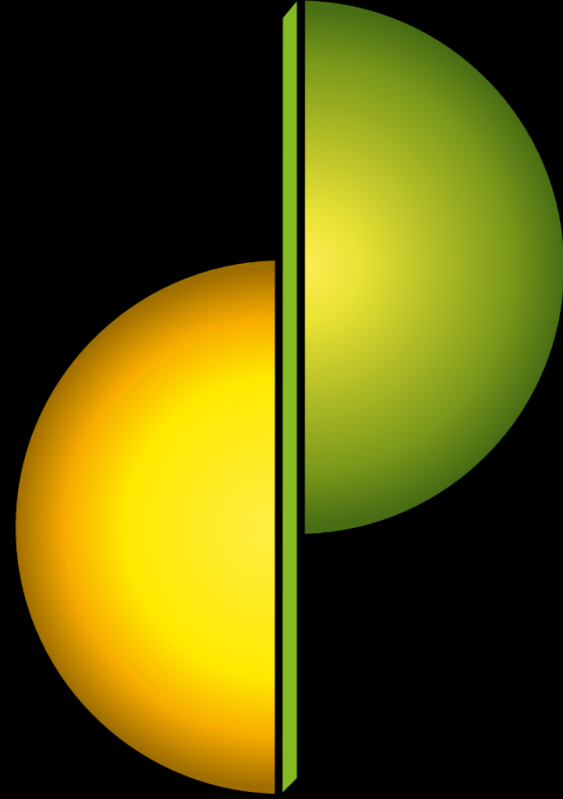
a Csibészturna.hu weboldal ismertsége és használata

„Ismered-e, használsz-e a Csibészturna.hu weboldalt?”

n=160; a teljes minta

A Csibészturna.hu weboldalt a megkérdezettek közül 2 fő ismeri és használja, 19 fő ismeri, de nem használja, míg 139 fő jelzett úgy, hogy nem ismeri egyáltalán.

ProduCom

Produkción és Kommunikáción Kft.